

Gatt împotriva Maltei – 28221/08

Hotărârea din 27.07.2010

Art. 5 § 1 lit. b) Neîndeplinirea unei hotărâri judecătorești – Garantarea executării unei obligații prevăzute de lege

Detenția disproporționată pentru neplata unei sume datorate ca urmare a nerespectării condițiilor de liberare pe cauțiune: *încălcare*

În fapt – Reclamantul, care făcuse obiectul unei proceduri pentru trafic de droguri, a fost liberat cu condiția să depună o garanție personală de 23 300 EUR și de a nu-și părăsi domiciliul decât la anumite ore. În urma unei plângeri care arăta că nu a respectat orele de ieșire autorizate, instanța penală i-a revocat liberarea condiționată și a dispus arestarea sa și plata garanției. Întrucât reclamantul nu putea plăti această sumă, a fost inițiată o procedură împotriva lui, în temeiul articolelor 585 și 586 din Codul penal, iar garanția a fost înlocuită cu pedeapsa închisorii, respectiv o zi echivalând cu o tranșă de 11,50 EUR, ceea ce reprezenta un total de 2000 de zile (sau peste 5 ani și 6 luni). Reclamantul a formulat o acțiune constituțională care a fost respinsă în cele din urmă.

În drept – Art. 5 § 1 lit. b): În măsura în care Guvernul susține că reținerea reclamantului ține de primul aspect al art.5 § 1 lit. b), Curtea afirmă că în aceste condiții, unele chestiuni precum scopul ordonanței instanței, fezabilitatea aplicării sale și durata detenției trebuie luate în considerare. În plus, proporționalitatea capătă o importanță deosebită dacă luăm în considerare contextul în ansamblul său. Curtea consideră că nu se putea aștepta într-un mod realist ca reclamantul - a cărui eliberare a fost însoțită de condiții stricte timp de aproape cinci ani, timp în care probabil acesta nu a putut să își câștige traiul - să respecte hotărârea tribunalului și să plătească suma datorată. Știind că în celelalte cauze similare pe care le-a examinat, perioadele de detenție erau mai scurte, Curtea a constatat că durata detenției la care a fost supusă persoana în cauză, deși aceasta a încălcat numai o singură dată orele de ieșire autorizate, nu poate fi considerată că a asigurat un echilibru între necesitatea de a face respectată o hotărâre pronunțată de o instanță conform legii și importanța dreptului reclamantului la libertate. În măsura în care Guvernul declară că detenția ține de al doilea aspect al art. 5 § 1 lit. b) din Convenție, Curtea constată că legislația malteză și aplicarea sa în cazul reclamantului prezintă două deficiențe. În primul rând, legea nu stabilește o distincție între încălcarea condițiilor de eliberare în raport cu scopul principal al unor astfel de condiții (obligația de a se prezenta la proces) și alte încălcări mai puțin grave, precum nerespectarea orelor de ieșire. În al doilea rând, ea nu limitează durata de detenție și nu prevede evaluarea proporționalității măsurii. Prin urmare, dreptul intern, așa cum a fost aplicat reclamantului, nu a asigurat un echilibru între importanța pe care o capătă într-o societate democratică respectul obligației în chestiune, pe de o parte, iar pe de altă parte, importanța dreptului la libertate.

Concluzie: încălcare (unanimitate).